Missatge de Cap d'Any del Cap de Govern, Xavier Espot

Andorra | 31/12/2019

És des d'aquesta solidesa que ens dona la història que hem d'encarar el present i projectar-nos cap al futur

Les festes de Nadal són un bon moment per retrobar-nos amb nosaltres mateixos. Des de temps immemorials, diverses cultures han associat aquesta època de l'any amb la reflexió i el recolliment. És moment de fer balanç, de renovar forces i de fixar fites i objectius.

És també l'ocasió de recordar els valors que ens han fet grans i d'entendre que hi ha coses que estan per sobre de les xifres econòmiques i de les lleis. Perquè no podem oblidar que l'economia, el dret i les institucions polítiques van ser creades per servir a les persones, i no a l'inrevés. Per servir a les persones, els seus anhels, les seves expectatives i les seves esperances.

D'aquest any que avui s'acaba em quedo amb tres grans crides que demanen resposta: el clam dels joves que ens demanen que actuem davant l'emergència climàtica; el clam de les dones que volen que la igualtat vagi més enllà dels grans principis constitucionals i tingui una plasmació efectiva en el seu dia a dia. I el clam -arreu i també a casa nostra- de persones treballadores que veuen com el cost de la vida augmenta i el seu poder adquisitiu disminueix.

La sostenibilitat, la igualtat efectiva i el desenvolupament inclusiu es compten -sens dubte- entre els objectius més nobles que ens podem fixar per a l'any vinent. I les prioritats del Govern coincideixen plenament amb aquests tres objectius.

El 2020 ha de ser l'any en què Andorra avanci de manera clara i decidida cap a un model de desenvolupament sostenible. El nostre compromís amb la lluita contra el canvi climàtic es concreta amb una transició cap a les energies renovables que redueixi dràsticament la nostra dependència dels combustibles fòssils i altres fonts contaminants, un nou concepte de mobilitat integrada i sense emissions i un alt grau de respecte cap a la biodiversitat i el paisatge. En aquest procés el Govern vol comptar amb la societat civil i el teixit productiu que -n'estic convençut- sabrà aprofitar les oportunitats que representa el canvi d'una economia lineal cap a l'economia circular.

També en els propers mesos continuarem fent passos decidits cap a la igualtat efectiva entre homes i dones. La presència de dones en càrrecs de responsabilitat, especialment a les institucions, ha contribuït a incorporar una perspectiva de gènere a les polítiques públiques que ens ha de permetre erradicar els diversos reductes de discriminació que encara perviuen a la

nostra societat. El 2019 arriba al final amb una Andorra més feminitzada: Dues dones ostenten els càrrecs de síndica i subsíndica generals des de la primavera i quatre de les set parròquies estaran governades per dones. És -sens dubte- un bon auguri per als avenços en matèria d'igualtat que seguirem fent en els pròxims mesos.

Coincidint amb els últims mesos de l'any, el Govern ha renovat el seu compromís amb els col·lectius més desafavorits i també amb aquelles persones que, malgrat disposar d'una feina estable, veuen disminuït el seu poder adquisitiu com a conseqüència d'un augment del cost de la vida que no sempre va aparellat d'un increment dels salaris. Aquest mes, el Consell General va aprovar la llei de mesures urgents en matèria d'arrendament d'habitatge i per millorar el poder adquisitiu; una llei que prorroga el venciment dels contractes d'arrendament i evita augments excessius en els preus del lloguer, i que vetlla perquè els salaris i les pensions més baixos creixin per sobre del cost de la vida.

La manca d'habitatge de lloguer i el consegüent augment dels preus és a casa nostra una veritable emergència social. I davant d'aquesta situació, ni el Govern ni ningú no disposa d'una vareta màgica per resoldre tots els problemes del dia a l'endemà. Però seguirem fent esforços en aquest sentit i orientarem part de la inversió pública amb una funció clarament social, com ara destinant 10 milions d'euros de la plusvàlua de la venda de les accions d'Avatel per part d'Andorra Telecom al fons publico privat que volem constituir per rehabilitar i construir nous habitatges de lloguer a preu assequible. Així mateix, apel·lo al sentit d'Estat i a la responsabilitat dels Comuns que tot just s'acaben de constituir per implementar mesures efectives que contribueixin a pal·liar la manca d'aquest tipus d'habitatges.

Un dels trets diferencials d'Andorra respecte d'altres països desenvolupats és la inclusió i la cohesió social. Al nostre país -i això és ja una tradició- no hi ha pobles o barris que es puguin considerar marginals i les persones de diversos nivells economicoculturals no viuen separades i comparteixen espais, aficions i activitats de lleure. Això és així, en bona part, gràcies a la coexistència de tres sistemes educatius públics, gratuïts i de lliure elecció; una riquesa que hem de saber preservar i potenciar.

Però la veritable raó de fons de la cohesió social andorrana és que mai no hem deixat de ser un poble, amb una gran proximitat entre governants i governats; i hem sabut conservar la mesura humana de les coses que presidia les societats preindustrials. És el nostre deure -el dels responsables polítics, el dels líders de la societat civil i el de tots i cadascun dels ciutadans- que això continuï sent així, que Andorra continuï sent Andorra. Quin goig i quina responsabilitat encapçalar el Govern d'un país que té tantes coses bones per conservar!

El programa de participació ciutadana en el qual estem treballant té per objectiu enfortir els lligams entre la ciutadania i aquells que -temporalment- tenim la responsabilitat de governar, fer més obertes i transparents les institucions públiques i -en definitiva- implicar millor els ciutadans

en la presa de decisions. Sense renunciar als principis de la democràcia representativa i parlamentària, és de l'interès de tots tenir una ciutadania activa, crítica i que s'identifiqui amb les institucions del país; i per això cal que la democràcia vagi molt més enllà de limitar-se a participar cada quatre anys en unes eleccions.

La democràcia representativa viu una certa crisi d'identitat a la majoria de països occidentals. I la solució a aquesta crisi no passa -al meu entendre- ni per una pretesa democràcia directa ni per una resposta de biaix populista, sinó -precisament- per aconseguir que el sistema democràtic representi més i millor el conjunt de la ciutadania amb tots els seus matisos.

Al nostre país les ciutadanes i els ciutadans ens demanen entesa i unitat des de la diversitat. Aquesta és la lectura que les tres forces que conformem el Govern vam fer de les eleccions generals de la primavera; i aquesta és -sense cap mena de dubte- la lectura que es desprèn de les eleccions comunals del passat dia 15. Andorra va encetar al maig una cultura de coalició, un nou esperit de consens que està donant fruits positius i que ha rebut el suport de la ciutadania.

En una coalició els lideratges han d'anar acompanyats necessàriament de generositat i d'empatia. Els reptes que el nostre país té plantejats són massa importants per encarar-los des d'un sol punt de vista. El futur de les pensions, el sistema de salut pública, la diversificació de l'economia o l'acord d'associació amb la Unió Europea -per citar algunes qüestions a les quals el meu equip i jo dedicarem especial atenció en els propers mesos- fan més necessària que mai aquesta cultura de consens i de compromís.

Entenc que, més enllà del Govern i de la majoria parlamentària que li dona suport, hi ha un gran consens transversal al tomb d'aquestes quatre qüestions: Garantir la sostenibilitat dels sistemes de pensions i de salut pública, diversificar l'economia apostant per la innovació i el valor afegit i assolir un acord amb la Unió Europea que ens permeti accedir al mercat interior respectant determinades especificitats andorranes. Si hi ha aquesta visió compartida sobre els objectius i les línies mestres, estic segur que sabrem trobar acords en les mesures concretes que caldrà aplicar.

Perquè la millor manera de prevenir i combatre la desafecció de la ciutadania envers les institucions polítiques consisteix a què tots plegats siguem capaços de fer prevaldre l'interès del conjunt del país en determinades qüestions cabdals i transversals.

Les andorranes i els andorrans hem tingut sempre molt present la nostra fragilitat. Sabem que Andorra és com un mosaic on cada peça té valor per ella mateixa, però també perquè contribueix a aguantar i preservar tot el conjunt. La nostra cultura, la nostra identitat i les nostres institucions són peces imprescindibles d'aquest mosaic. I són, a més, objecte de respecte i d'admiració per

part de persones d'arreu. En els propers mesos, els diversos actes vinculats a la Cimera Iberoamericana ens permetran mostrar al món i posar en valor el que Andorra representa: l'estabilitat, la seguretat, la llibertat i la pau.

El setembre passat, durant la seva visita a Andorra, el copríncep francès, Emmanuel Macron, ens esperonava a encarar els reptes del present i del futur amb confiança. I ho feia des del respecte que li mereix -i cito les seves paraules- "una nació que, a l'abric d'aquestes muntanyes, mai no ha perdut la seva ànima, cultivant sempre la seva singularitat". També ens ho deia fa tot just uns dies el copríncep episcopal, Joan-Enric Vives, quan en el seu discurs de Nadal ens recordava que les institucions genuïnes d'Andorra són les que "l'han feta gran i l'han protegida al llarg dels segles".

És des d'aquesta solidesa que ens dona la història que hem d'encarar el present i projectar-nos cap al futur.

Desitjo que acabeu de passar unes Bones Festes en companyia d'aquells que us estimeu, que tingueu ben vives en la memòria aquelles persones que malauradament ja no estan entre nosaltres; i que l'any que ara comença sigui un any en què es complexin les vostres expectatives i les vostres il·lusions.

En nom de tot el Govern, us desitjo un venturós 2020.

Autor: Redacció